

doctorfp.swu.bg

ЮЗУ „Неофит Рилски”- Благоевград

ДОКТОРАНТСКИ СПРАВОЧНИК

Благоевград
2009

Съдържание:

Предисловие / 4

Глава първа: Как се става докторант

1. 1. Нормативна база / 5

- Общи положения / 5
- Кой има право да кандидатства за докторант / 5
- Форми на докторантура / 6
- Необходими документи / 8
  - ❖ за български граждани / 8
  - ❖ за чуждестранни граждани / 8
- Конкурсна процедура / 9
  - ❖ за български граждани / 9
  - ❖ за чуждестранни граждани / 11
- Кой има право да обучава докторанти / 13
- Обучение на докторанта / 13
- Удължаване и прекъсване на срока / 14
- Отписване и отстраняване на докторанта / 15
- Изисквания към дисертационния труд / 16
- Финансово и материално-техническо осигуряване на образователната и научноизследователската дейност на докторанта / 17
- Права на докторанта / 17
- Защита на правата на докторанта / 19
- Задължения на докторанта / 20
- Такси / 20

1. 2. Образци на основни документи / 22

- План – сметка / 22
- Годишен отчет / 23
- Индивидуален учебен план / 25

- ❖ за редовна форма на обучение и на самостоятелна подготовка / 25
- ❖ за задочна форма на обучение и на самостоятелна подготовка / 29

Глава втора: В помощ на докторанта

2. 1. Списък на документите при защита на дисертация за получаване на ОНС „доктор” / 34

- Молба до Председателя на СНС / 35

2. 2. Изисквания при приемане в деловодството на ВАК на документи по процедури за научни степени / 36

- Документи, необходими за легализиране на научна степен придобита в чужбина / 37

2. 3. Специализирани научни съвети / 38

2. 4. Полезни адреси / 39

Предисловие

Уважаеми колеги,

ключът към успеха на всеки докторант зависи и от равнището на компетенциите му по отношение правните документи, регламентиращи придобиването на ОНС „доктор”.

За вас ние подготвихме настоящия Справочник, от който ще получите: базова информация относно статут, права, задължения, необходими документи за отчет на извършената дейност и защита на докторска дисертация, полезни съвети, информация.

Уважаеми колеги, включването ви в третата образователна степен на висшето училище е призвание и първа стъпка към успешна кариера в желаната от вас област на науката.

Успех!

От докторантите към Факултета по педагогика

Забележка: Актуалността на информацията е към момента на разработването на Справочника – 2009 г.

Глава първа: Как се става докторант

1. 1. Нормативна база

Общи положения

Държавата създава условия за свободно развитие на третата степен на висшето образование, като: осигурява кредити за обучение и социално-битови придобивки на студентите, докторантите и специализантите; упражнява функциите си по управлението на висшето образование чрез Народното събрание и Министерския съвет; утвърждава ежегодно броя на приеманите за обучение студенти и докторанти по висши училища и организациите, а за държавните висши училища - по професионални направления и образователно-квалификационни степени, с посочените в закона изключения; утвърждава условията и реда за предоставяне на стипендии в държавните висши училища и за ползване на общежития и други социално-битови придобивки от студенти, докторанти и специализанти във всички висши училища (вж. чл. 8-9 от ЗВО).

Висшите училища обучават студенти, докторанти и специализанти съгласно изискванията посочени в ЗВО.

Докторант е този, който притежава образователната степен "магистър" и се подготвя за придобиване на образователна и научна степен "доктор"(вж. чл. 66, ал. 3 от ЗВО и чл. 58 от Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“).

Кой има право да кандидатства за докторант?

1. Лица с придобита образователна-квалификационна степен „магистър“.
2. Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват, след като придобитото висше

образование им бъде признато по реда на Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобитото висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, приета с Постановление № 168 на Министерския съвет от 2000 г. (ДВ, бр. 69 от 2000 г.) (вж. чл. 3 от НДИПОД).

3. Министерският съвет утвърждава държавни изисквания за приемане и обучение на докторантите (вж. чл. 8 от ЗНСЗ).

* Чужденци могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура:

- в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;

- съгласно актове на Министерския съвет;

- при условията на чл. 95, ал. 6 и 7 на Закона за висшето образование.

* Чужденци могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани в научните организации на Република България, ако:

- имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

- имат статут на бежанци;

- са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина (вж. чл. 17 от НДИПОД).

Форми на докторантура

Докторантурата е третата образователна степен на висшето училище. Чрез докторантура се подготвят високо квалифицирани специалисти и за нуждите на управлението и производството. Докторантурата е *редовна и задочна* (вж. чл. 7 от ЗНСЗ, чл. 2 от НДИПОД).

Редовната докторантура е с минимален срок на подготовка три години - след придобита образователно-квалификационна степен "магистър".

Задочната докторантура е с минимален срок на подготовка четири години - след придобита образователно-квалификационна степен "магистър" (вж. чл. 2 от НДИПОД).

Докторантурата може да се осъществява и чрез самостоятелна подготовка, за която се осигурява обучение в съответствие с другите форми на докторантурата (вж. чл. 46, ал. 5 от ЗВО, чл. 2 от НДИПОД).

* Докторанти на самостоятелна подготовка

Лице, разработило основната част от дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", може да бъде записано (зачислено) в докторантура на самостоятелна подготовка въз основа на решение на научния съвет¹ без полагане на конкурсни изпити.

Кандидатът на самостоятелна подготовка подава заявление до ръководителя на научната организация и разработената основна част от дисертационния труд.

Ръководителят на научната организация в 14-дневен срок от подаване на заявлението се произнася по допускането на кандидата по реда на чл. 7.

Ръководителят на научното звено внася документите на допуснатия кандидат за обсъждане в научния съвет. Научният съвет в 3-месечен срок от внасянето на документите взема решение за записване на докторанта (вж. чл. 14 от НДИПОД).

Преминаването от редовна форма на докторантура в задочна, както и обратно, става с решение на факултетски съвет и утвърждаването му от академически съвет, след осигуряване на необходимата издръжка за осъществяване

---

¹ Под научен съвет се разбира факултетен съвет

на обучението. Тези промени се разпореждат чрез съответна заповед на Ректора (вж. чл. 16 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Необходими документи

** За български граждани*

1. Заявление до ръководителя на научната организация. Към него се прилагат:

- автобиография;
- диплома за придобита образователно-квалификационна степен "магистър" с приложението или нотариално заверено копие от нея;
- удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище.

2. Кандидатите могат да прилагат и други документи, удостоверяващи техните интереси и постижения в съответната научна област (вж. чл. 6 от НДИПОД).

** За чуждестранни граждани*

Кандидатите подават следните документи:

1. Формуляр или молба, съдържаща кратки биографични данни, темите за разработка на дисертационен труд, степента на владение на чужди езици, както и научната организация, в която желаят да се обучават.

2. Копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен.

3. Медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства.

4. Списък на публикациите, ако има такива.

5. Копие от документите за гражданство - за кандидатите с двойно гражданство, едното от които е българско.

6. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище.

7. Две снимки.

Всички изброени документи трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива - по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа (вж. чл. 18 от НДИПОД).

Конкурсна процедура

* За български граждани

Ръководителят на научната организация по доклад на назначена от него комисия допуска до конкурсни изпити кандидатите, които отговарят на посочените в НДИПОД изисквания.

Кандидатите, допуснатите и недопуснатите до участие в конкурсните изпити, се уведомяват писмено не по-късно от 20 дни след изтичането на срока за подаване на документите.

Недопуснатите до конкурсни изпити кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до ръководителя на научната организация, който в 7-дневен срок от получаване на възражението възлага на нова комисия да се произнесе по него. В 10-дневен срок ръководителят, въз основа на доклад на комисията, взема окончателно решение (вж. чл. 7 от НДИПОД).

Конкурсните изпити, на които се явява кандидатът, са: по специалността и по един избран от него чужд език (английски, френски, немски, испански, италиански).

Кандидатите за докторанти по чужд език и чужда литература полагат изпит по чужд език, различен от езика на изпита по специалността.

Програмите, по които се провеждат конкурсните изпити, се подготвят от научната организация, която организира конкурса, и се предоставят на кандидатите не по-късно от 60 дни преди датата на изпита (вж. чл. 8 от НДИПОД).

Конкурсните изпити по специалността се провеждат от комисия, назначена със заповед на ръководителя на научната организация, която включва 3 хабилитирани лица или доктори на науките по същата специалност. Конкурсните изпити по чужд език се провеждат от двучленна комисия, в която могат да бъдат включени нехабилитирани лица (вж. чл. 9 от НДИПОД).

Изпитът по специалността е писмен и устен с отделни оценки. До устен изпит се допускат получилите оценка най-малко много добър 4,50 на писмения изпит. Успешно положили изпита са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит най-малко много добър 5,00.

До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, успешно положили изпита по специалността. Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, получили оценка не по-ниска от добър 4,00.

Оценките от конкурсните изпити се оформят с точност до 0,25 (вж. чл. 10 от НДИПОД).

Резултатите от всеки изпит се отразяват в протокол на изпитната комисия и се съобщават на кандидатите (вж. чл. 11 от НДИПОД).

Кандидатите, успешно положили конкурсните изпити, се класират по оценката от изпита по специалността (вж. чл. 12 от НДИПОД).

В случай, че на първо място са класирани двама или повече кандидати с равна оценка от изпита по специалността, научният съвет (факултетски съвет) избира чрез гласуване един от тях, като се съобразява с оценката от изпита по чужд език, със средния успех от дипломата за висше образование, както и с документите, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидатите в съответната научна област. Когато нито един от кандидатите не получи мнозинство, се провежда ново гласуване с участието на двамата кандидати, получили най-много гласове на първото гласуване. Научният съвет определя срока на докторантурата и научния ръководител на докторанта (вж. чл. 13 от НДИПОД).

Ръководителят на научната организация издава заповед за записване на докторанта, въз основа на решението на научния съвет. В заповедта се посочват формата и срокът на докторантурата, научният ръководител и научното звено, в което ще се обучава докторантът (вж. чл. 15 от НДИПОД).

* За чуждестранни граждани

Научните организации осигуряват езиковата и специализираната подготовка на чужденците, желаещи да се обучават в докторантура в Република България.

Езиковата и специализираната подготовка се организира от висшите училища в департаменти, които отговарят на изискванията на чл. 26а от Закона за висшето образование (вж. чл. 22 от НДИПОД).

Обучението на докторантите се провежда по учебна документация, която обхваща учебен план и учебни програми.

Обучението за придобиване на езикови и специализирани знания е с продължителност не по-малко от 6 месеца и се извършва в учебни групи с численост не повече от 10 души.

Езиковата и специализираната подготовка на докторантите се осъществява чрез изучаване на задължителни учебни дисциплини, разпределени в 2 групи при минимален хорариум, както следва:

1. за хуманитарните специалности - български език - 550 учебни часа;
2. за всички останали специалности - български език - 430 учебни часа, и специализирани учебни дисциплини - 230 часа (вж. чл. 23 от НДИПОД).

Обучението по български език завършва с писмен и устен изпит, който се полага пред комисия.

Лицата по чл. 22, ал. 1, които владеят български език, могат да се явят на изпитите по ал. 1, без да са преминали езикова подготовка.

Специализираната подготовка завършва с изпити по всички учебни дисциплини, предвидени в учебния план, които се полагат пред комисия (вж. чл. 24 от НДИПОД).

На лицата, успешно завършили езиковата и специализираната подготовка, се издава свидетелство от висшето училище, провело подготовката (вж. чл. 25 от НДИПОД).

Ръководителят на научната организация издава заповед за записване на одобрените кандидати за докторанти въз основа на решение на научния съвет и след представяне на свидетелството по чл. 25 (вж. чл. 25а от НДИПОД).

Научните организации писмено уведомяват Министерството на образованието и науката за чужденците, които са записани за докторанти, и представят копие от заповедта за записване.

Министерството на образованието и науката изпраща информацията по ал. 2 на Министерството на външните работи и на дирекция "Миграция" на Министерството на вътрешните работи.

Кой има право да обучава докторанти

Висшите училища и организациите по чл. 47, ал. 1 (ЗВО) могат да провеждат обучение на образователна и научна степен "доктор" по научни специалности, които са получили при акредитацията оценка "много добра" (вж. чл. 80, ал.2 от ЗВО и чл. 2).

Обучение на докторанта

Обучението на докторантите се осъществява по Индивидуален учебен план, одобрен от катедрата и утвърден от факултетския съвет (вж. чл. 62 от Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, чл. 26 от НДИПОД).

Индивидуалният учебен план се разработва на основа на акредитиран **Учебен план за съответната научна специалност**. В индивидуалния учебен план се включва подготовка и полагане на изпити, педагогическа и изследователска дейност, срок за защита на дисертационен труд.

С индивидуалния учебен план се определят:

1. Темата на дисертационния труд;
2. Посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
3. Изпитите и сроковете за полагането им;
4. Етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд (вж. чл. 27 от НДИПОД).

Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от ръководителя на научната

организация комисии в състав от най-малко 3 хабилитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта (вж. чл. 28 от НДИПОД).

Най-малко веднъж годишно научните организации, които подготвят докторанти, обсъждат изпълнението на индивидуалните планове на докторантите и състоянието на докторантурата (вж. чл. 31 от НДИПОД).

Промяна на темата на дисертационния труд се допуска по изключение с решение на научния съвет, но не по-късно от 3 месеца преди срока, определен за представяне на дисертационния труд за защита (вж. чл. 27 от НДИПОД).

Научният ръководител на докторанта се избира от Факултетният съвет на висшето училище, което обучава докторанта. Ръководител на докторант може да бъде хабилитирано лице или доктор на науките. Той носи отговорност пред факултетния съвет за научната и професионална подготовка на ръководения от него докторант (вж. чл. 46 от ЗВО, чл. 15 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

За докторантите на самостоятелна подготовка се осигурява обучение в съответствие с другите форми на докторантура.

Образователната и научна степен "доктор" се дава на докторант, който е положил изпитите, предвидени в учебния план, и е защитил дисертационен труд при условията и по реда на Закона за научните степени и научните звания (вж. чл. 46 от ЗВО).

Удължаване и прекъсване на срока

Срокът на докторантурата може да се удължава по обективни причини до 6 месеца със заповед на ръководителя на научната организация след съгласуване с

научния ръководител по предложение на научния съвет (вж. чл. 29 от НДИПОД, чл. 24 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Докторантите имат право да прекъсват обучението си, да се преместват в друга научна организация или в друга форма на обучение при условия и по ред, определени в правилниците на научните организации (вж. чл. 30 от НДИПОД).

Прекъсването може да бъде поради болест, майчинство и др. семейни причини за не повече от 2 години, със заповед на Ректора след представяне на молба от докторанта и с мнение на научния ръководител, след решение на факултетски съвет (чл. 23 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Отписване и отстраняване

Докторант се отписва при: 1. успешно завършване курса на обучение; 2. напускане или преместване.

Докторант се отстранява от висшето училище за определен срок при: 1. Предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет във висшето училище, или подправяне на документи за студентското му положение; 2. Системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или правилниците на висшето училище; 3. Непологане на изпитите си без уважителни причини; 4. Системно нарушаване на правилниците на университета и на звеното, в което се обучава; 5. Осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер (вж. чл. 74 от ЗВО, чл. 33 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Отстраняването се извършва със заповед на ректора след доклад на научния ръководител и решение на факултетския съвет (чл. 33 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Изисквания към дисертационния труд

Научната степен “доктор” се дават на лице с висше образование, което е защитил дисертационен труд.

* Дисертационен труд може да бъде:

- научноизследователски труд, отпечатан изцяло или в съществени негови части;

- оригинално творческо научно постижение (откритие, изобретение, конструкторска, технологическа, проектантска или друга научноприложна разработка), което е внедрено.

* Дисертационният труд може да бъде и част от колективен труд, ако изрично е посочено, че тя е създадена от кандидата (вж. чл. 4 от ЗНСНЗ).

* Дисертационните трудове трябва да бъдат насочени към решаване на научни или научноприложни проблеми, свързани с нуждите на развитието на страната, да съответстват на съвременните постижения на науката и практиката и творчески да ги развиват.

* Дисертационният труд за получаване на научна степен „доктор” трябва да съдържа научни или научноприложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва също да показва, че кандидатът има задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания (вж. чл. 5 от ЗНСНЗ).

Финансово и материално - техническо осигуряване на образователната и научноизследователска дейност на докторанта

Научните организации предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за разработването на дисертационния труд.

Организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му (вж. чл. 32 от НДИПОД).

Средствата за финансовото и материалното осигуряване на разработваните дисертационни трудове се утвърждават ежегодно от ръководителя на научната организация по видове разходи - разходи за издръжка на обучението и социално-битови разходи.

Финансирането на експерименталната работа за всеки дисертационен труд се извършва по отделни годишни план - сметки, утвърдени от ръководителя на научната организация (вж. чл. 33 от НДИПОД, чл. 20 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Права на докторанта

Докторантът има право:

- да избира учебни дисциплини при условията, определени в учебния план, да получава квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално-творческо израстване; да се обучава едновременно по повече от една специалност или да изучава допълнителни курсове при условия, определени от висшето училище; да участва в научноизследователска дейност на висшето училище, като му се гарантират авторските, изобретателските и сродните им права и възнаграждение; да избира и да бъде избран в

ръководните органи на висшето училище; да ползва студентски общежития, столове, медицинско обслужване, намаление при пътуване по градския и междуградския транспорт, както и цялата база на висшето училище за учебна, научноизследователска, спортна и културна дейност и други придобивки за нормален живот и обучение при условия, определени от държавата и висшето училище; да се сдружава в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членува в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България; да се премества в друго висше училище, факултет, специалност, степен или форма на обучение в съответствие с правилниците на висшето училище; да прекъсва обучението си, както и да го продължават след това при условия и по ред, регламентирани в правилниците на висшето училище; да ползва ваканция не по-малко от 30 дни в рамките на една учебна година; да получава стипендии; да ползва кредит за заплащане на такси и/или за издръжка през периода на обучението; да получава необходимата професионална ориентация; да се обучават по индивидуален план, ако отговаря на установените изисквания с правилника; да изразява мнение относно качеството на учебния процес по установен от Академичния съвет ред (вж. чл. 70, ал. 1 от ЗВО и чл. 59 от Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“).

Докторантът има право да кандидатства за стипендии от държавния бюджет, стипендии, учредени от висшите училища, и стипендии на физически или юридически лица. Размерите, условията и редът за получаване на тази стипендия се определят съответно от Министерския съвет, правилниците на висшите училища и от волята на дарителя (вж. чл. 94, ЗВО).

Докторантите - сираци, слепи, глухи, инвалиди с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди и лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане на деца, лишени от родителска грижа, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризираните, имат право на специални облекчения, регламентирани в правилниците на висшето училище (вж. чл. 70, ал.2, ЗВО).

При условия и по ред, определени със закон, докторантите имат право да получават кредит за заплащане на такси и за издръжка (вж. чл. 96, ЗВО).

Защита на правата на докторанта

Органът за защита на общите интереси на обучаващите се е Студентският съвет. Той се състои от представители на студентите и докторантите в Общото събрание на висшето училище. Мандатът на студентите и докторантите в общото събрание и в студентския съвет на висшето училище е две години, с право да бъдат избирани за още един мандат. Студентският съвет избира измежду членовете си председател, който организира и ръководи дейността му и го представлява пред органите за управление на висшето училище, на основните и обслужващите звена в него (вж. чл. 72, ал.1, ЗВО).

Национален орган, изразяващ общите интереси на студентите и докторантите, е Националното представителство на студентските съвети (вж. чл. 73а, ЗВО).

Създава се Национален съвет по студентските въпроси като консултативен орган към министъра на образованието и науката (вж. чл. 73б, ал.1, ЗВО).

Задължения на докторанта

Задълженията на докторантите се уреждат в правилниците на висшето училище (вж. чл. 71, ЗВО).

- да изпълняват успешно и в срок задачите, заложиени в индивидуалния им план;

- да опазват материално-техническата база на университета;

- да спазват изискванията на университетските правилници;

- да пазят името и престижа на университета (вж. чл. 28 от Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград).

Такси

Докторантите заплащат такси за обучението си. Тези такси се определят от Министерския съвет в годишен размер. От заплащане на такси в държавните висши училища се освобождават: 1. Лица, които са кръгли сираци; 2. Лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто; кръгли сираци; 3. Военноинвалиди; 4. Лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа; 5. Курсантите във висшите военни училища; 6. Докторантите през последните две години на докторантурата; 7. Студенти и докторанти, приети при условия и по ред, определени в акт на Министерския съвет, в случай че в този акт е предвидено такова освобождаване.

Чуждестранни студенти, докторанти и специализанти заплащат такси, които в държавното висше училище не могат да бъдат по-малки от диференцираните нормативи за издръжка на обучението.

Студенти, докторанти и специализанти, граждани на държави членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство, заплащат такси

за обучението си при условията и по реда, определени за българските граждани.

Лица с двойно гражданство, едно от което е българско, заплащат половината от размера на определената по чл. 95, ал. 6 такса, когато кандидатстват и са приети при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Таксите по чл. 95, ал. 6 не се заплащат от студенти, докторанти и специализанти, приети по междуправителствени спогодби, в които този въпрос е уреден на реципрочна основа.

Българи, живеещи извън Република България, заплащат такси за обучението си при условията и по реда, определени за българските граждани, освен ако в международен договор е предвидено друго (вж. чл. 95, ЗВО).

**ГОДИШЕН ОТЧЕТ
на докторанта**

1. Име, презиме, фамилия:
.....
2. Шифър и наименование на научната специалност:
.....
3. Научно звено:
.....
4. Научен ръководител:
.....
5. Номер на заповедта и дата на зачисляване в докторантура:
.....
6. Форма на докторантурата:
.....
7. Тема на дисертационния труд:
.....
8. Срок на завършване на докторантурата:
.....

А. Обучение

1. Прослушани лекции по дисциплините:
.....
.....
2. Положени изпити по:
..... дата: ..... оценка: .....
..... дата: ..... оценка: .....

Б. Педагогическа дейност

1. Водени . . . . . часа упражнения /семинари
.....
.....

В. Научно-изследователска работа

1. Етап на научните изследвания:

.....
.....

2. Отчет за извършената работа по дисертационния труд:

.....
.....

Забележка: Прави се отчет по дейностите, заложиени в индивидуалния план на докторанта за съответната година.

3. Участие в научно-изследователски проекти и други научни форуми.

.....
.....

Заклучение на научния ръководител за извършената от докторанта работа

.....

Докторант: .....
/ /

Научен ръководител:.....
/ /

Дата: .....

Ръководител научно звено:.....
/ /

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"
БЛАГОЕВГРАД

Докторантура:

1. Редовна форма на обучение
2. На самостоятелна подготовка

.....
(Факултет)

.....
(Катедра)

**ИНДИВИДУАЛЕН ПЛАН
НА ДОКТОРАНТА**

1. Име, бащино, фамилно .....
2. Дата на зачисляване в докторантурата .....
- Заповед №..... от .....20 .....г.
3. Срок за завършване на докторантурата .....
4. Научна специалност .....
5. Тема на дисертационната работа .....
- .....
- утвърдена на заседание на Факултетния (научния) съвет, Протокол № .....от ... 20...г.
6. Научен ръководител .....
- (Научно звание и степен, име, презиме и фамилия)
7. Индивидуалният план за работа на докторанта е утвърден на заседание на Факултетния (научния) съвет, Протокол № .....от ..... 20...г.

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН: .....

РЕКТОР : .....

.....
(Дата и печат)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ПЪРВАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Форма на подготовка (курс, лекции, семинар и др.)	Срок за изпълнение (семестър)	Форми за завършване (изпит, текуща оценка, събеседване)
<p>I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ..... • ..... • ..... • ..... • ..... <p>II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване и представяне на научен тезис. • Обсъждане на проект за дисертация - първи етап. Представяне на концепция и инструментариум за изследвания. 				
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Представяне на годишен отчет от докторанта и обсъждане в научното звено:
Протокол № ..... 20.....г.

Ръководител на звеното:.....

Научен ръководител:.....

Утвърждавам:.....
(декан)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ВТОРАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Форма на подготовка	Срок за изпълнение	Форми за завършване
<p>I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ..... • ..... • ..... <p>II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обсъждане на проект за дисертация – втори етап • Обсъждане на резултати от научно-изследователската дейност по дисертационния труд • Изготвяне и публикуване на студия, статия и/или научно съобщение. Участие в научноизследователски проекти. <p>III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Провеждане на семинарни занятия и/или хоспетиране • Ръководство на извънаудиторна заетост на студентите • 				
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Представяне на годишен отчет от докторанта и обсъждане в научното звено:
Протокол № ..... 20.....г.

Ръководител на звеното:.....
Научен ръководител:.....
Утвърждавам:.....
(декан)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ТРЕТАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Обсъждане в научното звено	Срок за изпълнение	Форма на контрол
<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане в процедурите по защита на дисертация пред СНС. 	5			
<ul style="list-style-type: none"> • Представяне и обсъждане на дисертационния труд. 	25			
<ul style="list-style-type: none"> • Завършване на дисертационен труд. Подготовка за апробация. Апробация. 	30			
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)

Заклучение на научното звено по дисертационния труд и решение за внасяне в Специализиран научен съвет по..... и разкриване на процедурата по защита. Протокол № ..... от .....20.....г.

Препоръки:

.....
.....
.....

Ръководител на научното звено:.....

Научен ръководител:.....

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН: .....

РЕКТОР :.....

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ"
БЛАГОЕВГРАД

Докторантура:

1. Задочна форма на обучение
2. На самостоятелна подготовка

.....
(Факултет)

.....
(Катедра)

**ИНДИВИДУАЛЕН ПЛАН
НА ДОКТОРАНТА**

1. Име, бащино, фамилно .....
2. Дата на зачисляване в докторантурата .....
- Заповед №..... от .....20 .....г.
3. Срок за завършване на докторантурата .....
4. Научна специалност .....
5. Тема на дисертационната работа .....
- .....
- утвърдена на заседание на Факултетния (научния) съвет, Протокол № .....от ... 20...г.
6. Научен ръководител .....
- (Научно звание и степен, име, презиме и фамилия)
7. Индивидуалният план за работа на докторанта е утвърден на заседание на Факултетния (научния) съвет, Протокол № .....от ..... 20...г.

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН: .....

РЕКТОР : .....

.....
(Дата и печат)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ПЪРВАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Форма на подготовка (курс, лекции, семинар и др.)	Срок за изпълнение (семестър)	Форми за завършване (изпит, текуща оценка, събеседване)
<p>I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ..... • ..... • ..... • ..... • ..... <p>II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определяне и конкретизиране на проблема за дисертационното изследване. • Разработване и представяне на научен тезис по изследваната проблематика. 				
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Представяне на годишен отчет от докторанта и обсъждане в научното звено:
Протокол № ..... 20.....г.

Ръководител на звеното:.....

Научен ръководител:.....

Утвърждавам:.....
(декан)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ВТОРАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Форма на подготовка	Срок за изпълнение	Форми за завършване
<p>I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ..... • ..... • ..... • ..... • ..... • ..... <p>II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обсъждане на проект за дисертация – първи етап • Обсъждане на проект за дисертация – втори етап • Изготвяне и публикуване на студия, статия и/или научно съобщение 				
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Представяне на годишен отчет от докторанта и обсъждане в научното звено:
Протокол № ..... 20.....г.

Ръководител на звеното:.....

Научен ръководител:.....

Утвърждавам:.....
(декан)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ТРЕТАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Форма на подготовка	Срок за изпълнение	Форми за завършване
<p>I. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> Обсъждане на проект за дисертация – трети етап Обсъждане на резултати от научно-изследователската дейност по дисертационния труд Участие в разработка на научноизследователски проекти Изготвяне и публикуване на студия, статия и/или научно съобщение <p>II. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ</p> <ul style="list-style-type: none"> Провеждане на семинарни занятия и/или хоспетиране Ръководство на извънаудиторна заетост на студентите 				
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Представяне на годишен отчет от докторанта и обсъждане в научното звено:
Протокол № ..... 20.....г.

Ръководител на звеното:.....

Научен ръководител:.....

Утвърждавам:.....

(декан)

РАБОТЕН ПЛАН ЗА ЧЕТВЪРТАТА ГОДИНА НА ПОДГОТОВКАТА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Кредити	Обсъждане в научното звено	Срок за изпълнение	Форма на контрол
<ul style="list-style-type: none"> • Въвеждане в процедурите по защита на дисертация пред СНС. 	5			
<ul style="list-style-type: none"> • Представяне и обсъждане на дисертационния труд. 	25			
<ul style="list-style-type: none"> • Завършване на дисертационен труд. Подготовка за апробация. Апробация. 	30			
Общо:	60			

- Участие в квалификационни форми:.....
.....(посочват се в Приложение)
- Участие в научни форуми:.....
.....(посочват се в Приложение)

Заключение на научното звено по дисертационния труд и решение за внасяне в Специализиран научен съвет по..... и разкриване на процедурата по защита. Протокол № ..... от .....20.....г.

Препоръки:

.....
.....
.....

Ръководител на научното звено:.....

Научен ръководител:.....

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН: .....

РЕКТОР :.....

Глава втора: В помощ на докторанта

2. 1. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ при защита на дисертация за получаване на ОНС „Доктор“:

1. Молба до Председателя на СНС, придружена от творческа автобиография.
2. Творческа характеристика (подписва се от декан и ръководител катедра).
3. Диплома за завършено висше образование (копие).
4. Копие от заповедите за зачисляване и отчисляване.
5. Копие от изпитни протоколи или удостоверение за успешно положени изпити по индивидуалния план.
6. Списък и копия на отпечатаните или приети за печат научни трудове.
7. Служебни бележки за внедряване на творчески постижения и за реализиран икономически ефект, награди и други отличия.
8. Справка за приносите.
9. Преценка от научния ръководител.
10. Протокол от заседанието на научното звено, където е проведена пред защитата.
11. Дисертационен труд.
12. Автореферат.
13. Списък на организации за изпращане на автореферата за отзив.
14. Информационна карта „Сирена“.
15. Информационна карта „Who is Who“.
16. Справка за ВАК.

**До ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
на СПЕЦИАЛИЗИРАНИЯ
НАУЧЕН СЪВЕТ**

по .....
при ВАК

М О Л Б А

от .....

(трите имена, длъжност, месторабота)
докторант при ЮЗУ “Неофит Рилски”

.....

(сл. тел., сл. адрес, дом. тел., дом. адрес)

Уважаеми Господин ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Моля да бъда допуснат(а) до защита на дисертация за присъждане на образователната и научна степен **доктор** на тема “.....” по научната специалност ..... (шифър) (наименование) пред ръководения от Вас Специализиран научен съвет.

Прилагам следните документи:

/вж. Списък на документите при защита на дисертация за получаване на ОНС „доктор”/

(дата)

С уважение:

(.....)

Забележка: Списъкът на необходимите документи трябва да бъде уточнен с научния секретар на съответния СНС.

2. 2. Изисквания при приемане в деловодството на ВАК на документи по процедури за научни степени:

1. Документите да бъдат перфорирани и подредени в папка с машинка по реда на описа.

Изисквани документи и форма на представянето им:

ЗА НАУЧНА СТЕПЕН

1. Придружително писмо с опис на документите – оригинал.
2. Справки за научна степен – 2 бр. на български език, 1 бр. на английски език – оригинал.
3. Информационни карти – СИРЕНИ – на български и английски език – оригинал.
4. Доклад от Председателя на Научния съвет – оригинал.
5. Протокол от заседанието на Научния съвет – оригинал.
6. Рецензии (с вх. № и дата на постъпване в съвета) – оригинал.
7. Списък на публикациите с подпис на кандидата – оригинал.
8. Молба до СНС за разкриване на процедура за защита – оригинал.
9. Протокол от първичното звено – оригинал.
10. Заповед за зачисляване – оригинал.
11. Протокол за издържан изпит по специалността – оригинал.
12. Дипломи за висше образование и научна степен и звание – заверени копия.
13. Творческа автобиография – оригинал.
14. Ежедневник с обявата за защита – оригинал или копие.

15. Всички други документи свързани с хода на процедурата – оригинал или заверени копия.

* Шифърът и наименованието на научната специалност трябва да фигурират в дисертациите, авторефератите, сирените и справките. Дисертациите при процедури за научна степен – подвързани в два екземпляра, авторефератите – 20 бр.

* Справките за научни степени и звания задължително трябва да се попълват на пишеща машина от секретаря на СНС / НС.

* Документите по процедурите да се предават във ВАК от компетентно служебно лице.

* Научните трудове, хабилитационните трудове, дисертациите и авторефератите трябва да бъдат подредени в папки тип “Дело”, а не в кашони, куфари или пликосе.

Не се приемат документи в насипно състояние и неотговарящи на условията!

Документи, необходими за легализиране на научна степен придобита в чужбина

1. Молба до Председателя на ВАК (свободен текст) - 2 бр.
2. Две дисертации.
3. 20 бр. автореферати на български език.
4. Заверени копия от дипломите за висше образование и научна степен (Дипломата за легализиране да бъде с консулска заверка, както и официално заверен превод) - 2 бр.
5. Информационни карти –“СИРЕНА” – попълнени на български и английски език.

2. 3. Специализирани научни съвети

Специализирани научни съвети:

- 01. Научна комисия по математически науки
- 02. Научна комисия по химически науки
- 03. Научна комисия по биологични и медико-биологични науки
- 04. Научна комисия по геологичеки и географски науки
- 05. Научна комисия по електротехнически науки, електроника и автоматика
- 06. Научна комисия по физика и астрономия
- 07. Научна комисия по архитектура, строителство и минни науки
- 08. Научна комисия по исторически науки
- 09а. Научна комисия по медицински науки - терапевтични специалности
- 09б. Научна комисия по медицински науки - хирургични специалности
- 10. Научна комисия по агрономия и лесовъдство
- 11. Научна комисия по животновъдство и ветеринарна медицина
- 12. Научна комисия по обществени науки
- 13. Научна комисия по филология
- 14. Научна комисия по машинни науки
- 15. Научна комисия по военни и военноинженерни науки
- 16. Научна комисия по икономически науки
- 17. Научна комисия по изкуствознание и изкуства
- 18. Научна комисия по педагогика
- 19. Научна комисия по правни науки

2. 4. Полезни адреси:

<http://vak.acad.bg/> - ВАК

<http://www.lex.bg/> - нормативна база

<http://www.phdgate.net/> - Асоциация на докторантите в България

<http://phd-center.bvu-bg.eu/> - виртуален инфо център за докторанти

<http://doctorfp.swu.bg/> - сайт за докторанти

<http://ecet.ecs.ru.acad.bg/else/index.php?active=1> – виртуална библиотека на русенски университет „Ангел Кънчев”

Използвани източници:

ЗВО – Закон за висшето образование (Обн. ДВ. бр.112 от 27 декември 1995г. изм. ДВ. бр.69 от 5 август 2008 г).

НДИПОД - Наредба за държавните изисквания за приемане и обучение на докторантите (Обн., ДВ, бр. 90 от 3 ноември 2000 г., изм. и доп., ДВ, бр. 78 от 7 септември 2004 г).

ЗНСЗ – Закон за научните степени и научните звания (Обн., ДВ, бр. 36 от 9.05.1972 г. посл. изм. бр. 54 от 4.07.2000 г., в сила от 4.07.2000 г).

Правилник за устройството и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски” (Приет от Общото събрание на ЮЗУ “Неофит Рилски” – Благоевград на 31. 05. 2000 г., изм. и доп. на 19. 12. 2008 г).

Правила за приемане и обучение на докторанти в ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград (Виж: Научно-изследователска дейност. Нормативна база).

<http://phd-center.bvu-bg.eu/>

<http://www.swu.bg/>

<http://vak.acad.bg/>

ДОКТОРАНТСКИ СПРАВОЧНИК

Разработен по проект

„Образователен модел и информационна среда за обучение на докторанти по научните специалности 05. 07.00. (Педагогика)”

Техническа обработка и корекция

Блага Джорова

Невяна Докова

Стефан Кинов

Формат

60/80/16

Печатни коли

Благоевград

2009